

OHR i CAFAO formiraju savez za borbu protiv utaje poreza na promet i pranja novca

Visoki predstavnik, Paddy Ashdown, je danas u svom obraćanju novinarima u Sarajevu rekao da su utaja poreza na promet i pranje novca u Bosni i Hercegovini dosegli "ogromne razmjere". Visoki predstavnik je govorio na konferenciji za novinare o utaji poreza na promet koju je održao direktor Ureda Europske unije za carinsku i fiskalnu pomoć (CAFAO), Allan Jensen. Visoki predstavnik je rekao da će OHR zajedno sa CAFAO-om i drugim organizacijama osnovati savez za borbu protiv utaje poreza na promet.

"OHR i IJC će putem svojih Odjela za istragu ispitati uvjete pod kojima se registriraju fantomska poduzeća koja kriminalci koriste kao najčešće sredstvo za utaju poreza i pranje novca", rekao je Visoki predstavnik. "Ovim putem će se utvrditi poštuju li sudovi zakonske obvezе. Ukoliko bude utvrđeno da nisu ispoštovali zakone poduzet će se odgovarajuće disciplinske mjere protiv svakog suca koji je odgovoran za ovakvo nepropisno registriranje poduzeća."

"Kriminalni elementi su preuzeли kontrolu nad slabim sustavom registriranja poduzeća i rascjepkanim poreskim sustavom koji nadziru tri poreska tijela vlasti" rekao je Visoki predstavnik i pri tome napomenuo da je obujam utaja "nevjerovatan".

"Imajte na umu ovaj poreski sustav kada vidite nastavnike koji nisu primili plaće, oronule škole, učenike bez udžbenika, prljave i slabo opremljene bolnice, liječnike koji su slabo plaćeni i medicinske sestre koje su na kraju snaga jer jedva sastavljuju kraj s krajem. Za to je kriv ovaj sustav. Surađivat ćemo s novim tijelima vlasti kako bismo promijenili i reorganizirali sustav koji je očigledno neispravan" rekao je

Visoki predstavnik.

“Moramo zamijeniti poreski sustav koji omogućuje ovakve utaje, a dio rješenja je u uvođenju PDV-a umjesto poreza na promet” rekao je Visoki predstavnik.

Prema procjenama, građani ove zemlje su putem utaje poreza na promet od početka prošle godine izgubili najmanje 500 milijuna KM, a sredstva koja su izgubljena pranjem novca u sličnim aktivnostima, odnosno putem fantomskih poduzeća i poslušnih bankarskih službenika, vjerojatno dosežu iznos od oko 3 milijarde KM svake godine.

“Jasno je da kriminalci zloupotrebljavaju slabosti poreskog sustava koji omogućuje trgovinu bez plaćanja poreza putem lanca prodaje koji se sastoji od uvoznika/proizvođača, prodavača na veliko i prodavača na malo” rekao je gospodin Jensen. “Prodavač mora platiti porez tek nakon što robu proda kupcima. Istragom je ustanovljeno, na osnovu računa, da veliki broj prodavača na veliko kojima su uvoznici i proizvođači u BiH prodali svoje robe zapravo čine fantomska poduzeća koja ne postoje iako su registrirana na sudovima i imaju vlastite bankovne račune. To znači da kada predstavnici Poreske uprave dođu na određenu adresu kako bi izvršili poresku inspekciju na toj adresi ne nađu poduzeće kao ni robu koja je navodno prodata fantomskom prodavaču na veliko. Tako te robe mogu slobodno biti distribuirane na crnom tržištu. ”

Visoki predstavnik je napomenuo da je postojeći dvostruki sustav poreza na promet “u potpunosti diskreditiran te da je postao rasadnik kriminala.” Ovakav sustav ima za posljedicu situaciju u kojoj stotine milijuna KM koji bi trebali biti korišteni za isplatu mirovina, školstva i bolnica završavaju u rukama kriminalaca. “Moramo se udružiti sa sudskim tijelima, vodećim bankama i poreskim upravama kako bismo uništili ovakav sustav”, rekao je Visoki predstavnik. “Moramo rješavati problem nezakonitosti, pratiti protok novčanih sredstava i prisiliti osobe koje se koriste fantomskim poduzećima da plate

poreze. Moramo identificirati one koji su inicijatori ove pojave i koji su se izuzetno obogatili pljačkom običnih građana, odnosno one koji stoje iza ovakvih fantomskih poduzeća."